

Trefmoment dak- en thuisloosheid Westhoek

5 maart 2026

OC De Leege Platse - Beselare

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

KU LEUVEN **LUCAS**

west-vlaanderen
de gebieds provincie

OCMW **CAW**

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

1

Programma

“2030, een Westhoek zonder dak- en thuisloosheid”

13u30	Welkom!
13u35	Resultaten van de daklozentelling in de Westhoek Mevr. Evelien Demaerschalk, onderzoeksteam LUCAS (KU Leuven)
13u55	Een blik op het Vlaams Actieplan ter bestrijding van dak- en thuisloosheid, Mevr. Tineke Oosterlinck, departement zorg
14u15	Ervaringsdeskundigen aan het woord
14u45	Dialogotafels
16u00	Plenaire terugkoppeling vanuit de dialogotafels
16u15	Panelgesprek
17u00	Slotwoordje en netwerkmoment

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

KU LEUVEN **LUCAS**

west-vlaanderen
de gebieds provincie

OCMW **CAW**

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

2

Mevr. Evelien Demaerschalk

Onderzoeksteam LUCAS KU Leuven over
de resultaten van de point-in-time telling op 18/10/2024

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

KU LEUVEN LUCAS

west-vlaanderen
de gebieds provincie

OCMW CAW

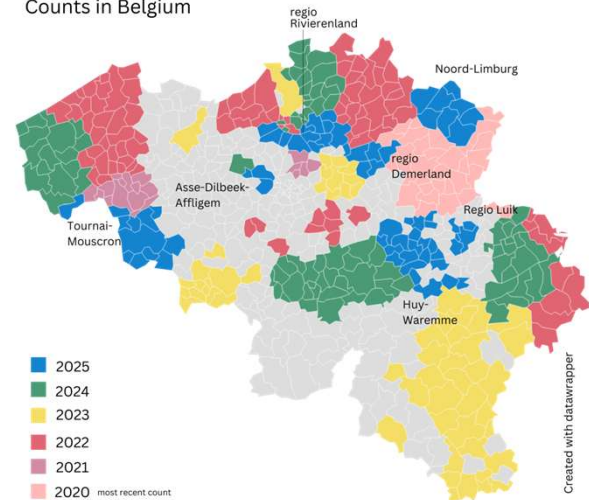
ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

3

Telling dak- en thuisloosheid

- Het **aantal** dak- en thuisloze personen + enkele **profielkenmerken**
 - Vragenlijst
 - Feedbackmoment met lokale diensten
- **Intensieve samenwerking**
 - Lokale coördinator
 - Lokale diensten

Homelessness Counts in Belgium

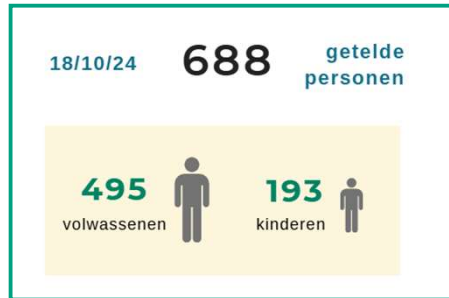
KU LEUVEN LUCAS
ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

4

Aantal dak- en thuisloze personen

Een **46-tal diensten** telden mee: **581** ingestuurde vragenlijsten

- Dubbeltellingen a.d.h.v. anonieme ID (eerste letter voornaam, eerste en laatste letter achternaam + identiteit + leeftijd)
- Missende waarden op
 - 1) anonieme ID
 - 2) verblijfplaats 17-18/10 en voorbij twee weken

Ingevulde vragenlijsten (# 581)

Verblijfsituatie 17-18 oktober 2024

ETHOS Light categorie	Volwassenen # 495	%	Waarvan mannen %	Waarvan vrouwen %	Kinderen # 193	%
1- in openbare ruimte	21	4,2	90,5	9,5	0	0,0
2- in noodopvang	2	0,4	100,0	0,0	0	0,0
3- in opvang en tijdelijk verblijf	84	17,0	46,4	52,4	63	32,6
4- in instelling	136	27,5	69,1	30,9	44	22,8
5- in niet-conventionele ruimte (garage, tent,...)	48	9,7	70,8	27,1	19	9,8
6- bij familie of vrienden	152	30,7	56,6	42,8	48	24,9
7- in woning met dreigende uithuiszetting	37	7,5	45,9	54,1	18	9,3
situatie 18/10 onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd	15	3,0	66,7	33,3	1	0,5

7

Profielkenmerken

Identiteit

Huishouden (# 495)

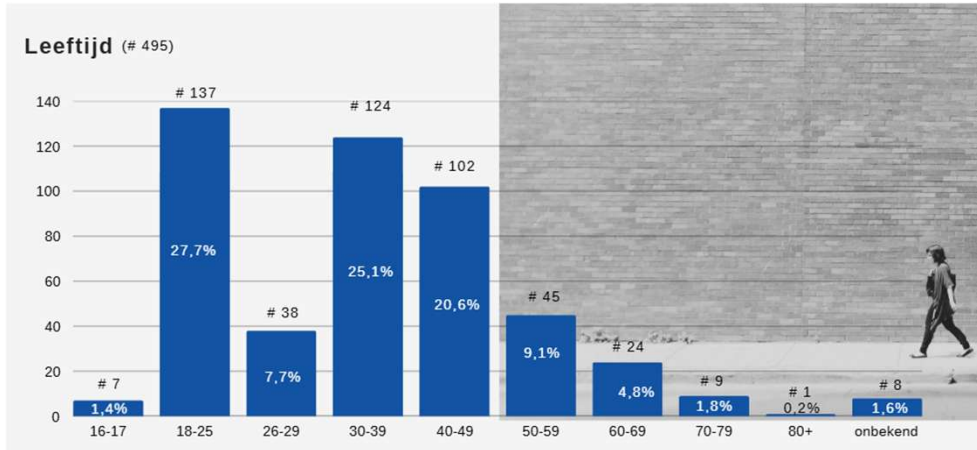

bij **101** volwassenen zijn in totaal **193** minderjarige kinderen direct betrokken

bij **99** volwassenen zijn in totaal **199** minderjarige kinderen indirect betrokken

8

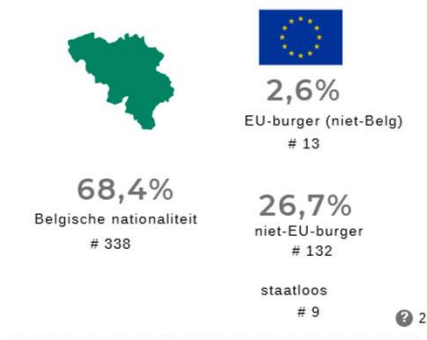
Profielkenmerken

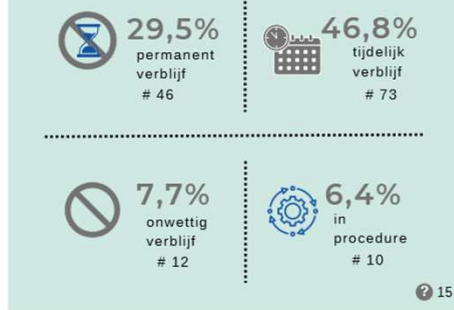
9

Profielkenmerken

Nationaliteit (# 494)

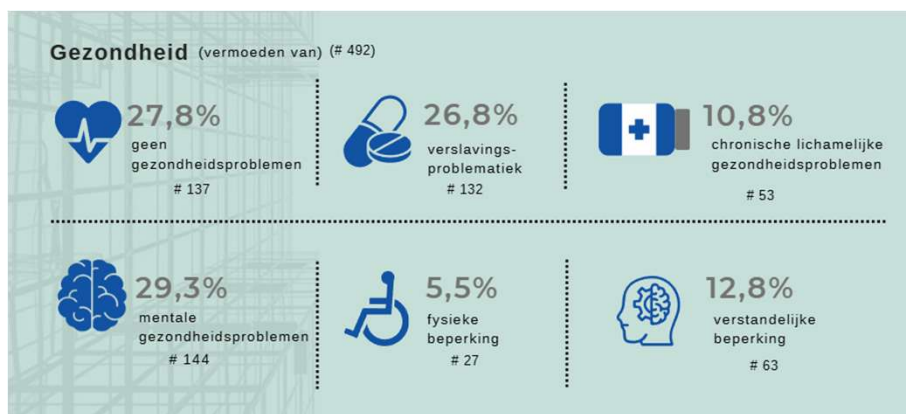

Verblijfstatuut bij niet-Belgen (# 156)

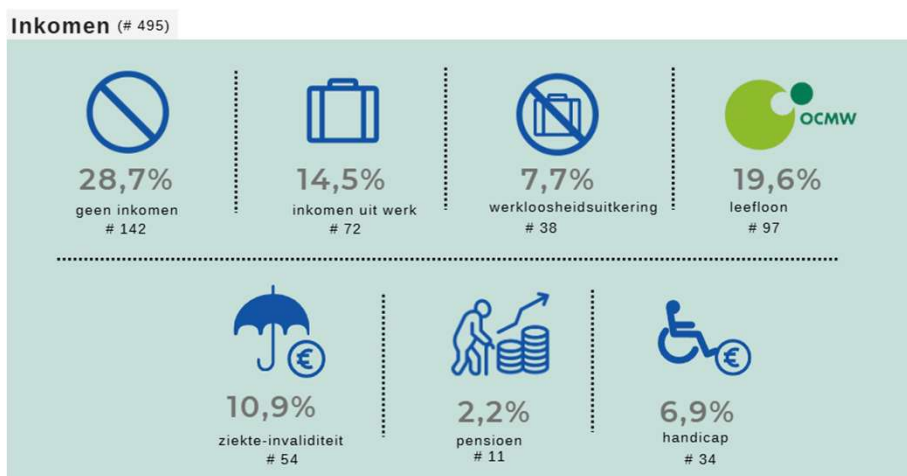
10

Profielkenmerken

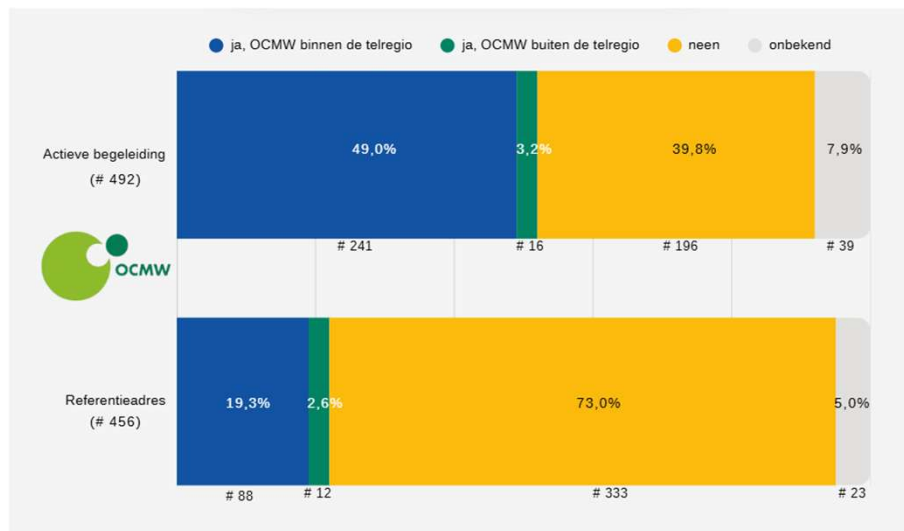
11

Profielkenmerken

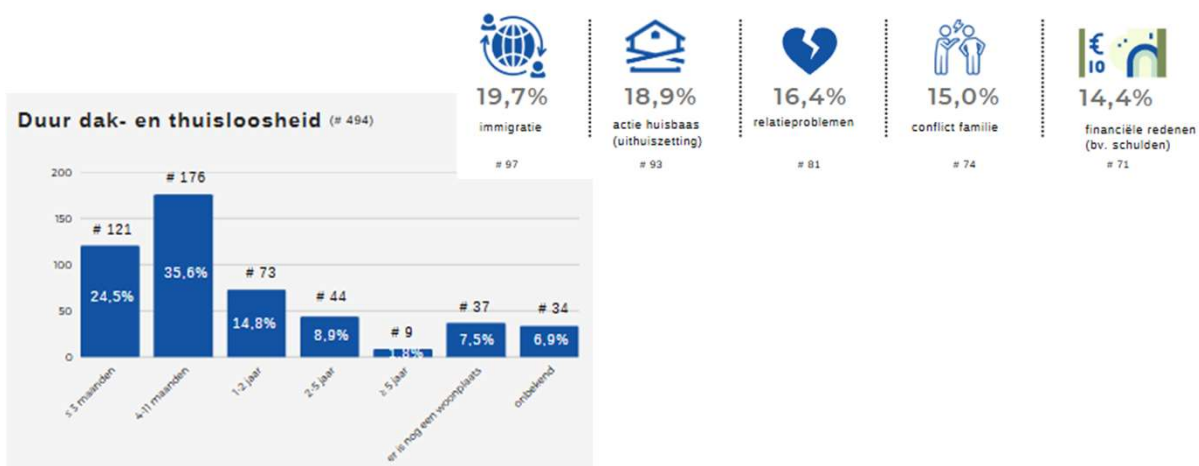
12

Profielkenmerken

13

Kenmerken dak- en thuisloosheid

14

Reflecties feedbackmoment

- 01** RUIM EN BREED GETELD
- 02** GROOT AANDEEL JONGVOLWASSENEN
- 03** OCMW CONTACTEN EERDER LAAG
- 04** GROOT AANDEEL IN INSTELLING
- 05** GEEN RESIDENTIELE DRUGHULP
- 06** ZONDER INKOMEN
- 07** EFFECT GRENS MET FRANKRIJK

15

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door

Nana Mertens, Anna-Laura Marana, Evelien Demaerschalk en prof. dr. Koen Hermans
LUCAS KU Leuven, Centrum voor Zorgonderzoek en Consultancy

In opdracht van

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Combat Poverty, Insecurity and Social
Exclusion Service

16

Mevr. Tineke Oosterlinck

Departement Zorg, teamverantwoordelijke Lokaal Sociaal Beleid over
**het Vlaams actieplan ter voorkoming & bestrijding van dak- en thuisloosheid
 2026-2029**

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

17

Inleiding

- ▶ Gelopen proces
 - Voorbereiding door de administratie
 - Input van stakeholders op 1 juli en 6 september 2025
- ▶ Stand van zaken en verdere stappen

18

19

Visie

- ▶ Iedereen heeft recht op menswaardig wonen
- ▶ Vroegtijdige detectie en preventie cruciaal
- ▶ Woongerichte benadering van dak- en thuisloosheid
- ▶ Betaalbare woning gekoppeld aan toegankelijke ondersteuning
- ▶ Gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking
- ▶ Monitoring en opvolging

20

Preventie van dak- en thuisloosheid

Vroegdetectie en –interventie uithuiszetting

- Wetenschappelijk onderzoek drempels gegevensdeling
- Lokale adviescommissies Water en Energie (LAC)
- Vrederechters en LAC betrekken bij bovenlokale netwerken
- Preventie, vroegdetectie en hulpverlening rond schulden

Vroegdetectie in het jeugdwerk

- Ondersteuning jeugdwerkers in herkennen signalen en noden van jongeren in (dreigende) dak- en thuisloosheid

21

Preventie van dak- en thuisloosheid

Introductie methodiek bemoeizorg

- Structurele verankering bemoeizorgmethodiek
- In afstemming met federale overheid

22

Preventie van dak- en thuisloosheid

Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen

- Onderzoeken, in samenspraak met lokale besturen, hoe meer huurders met betaalbaarheidsproblemen zo snel mogelijk kunnen worden toegeleid naar het Fonds (bereik)
- Bijkomende communicatie-initiatieven (bekendheid)
- Bekijken van de drempels voor OCMW's met het oog op een verruimde benutting

23

Preventie van dak- en thuisloosheid

Hervorming uithuiszettingsprocedure

- Onderzoek procedure uithuiszetting door Steunpunt Wonen, onder meer met het oog op meer ruimte voor preventieve woonbegeleiding en huurbemiddeling (eindrapport voorzien voorjaar 2026)
- Resultaten en aanbevelingen worden meegenomen bij hervorming Vlaams Woninghuurdecreet (opstart 2026)

24

Duurzame huisvesting

Doorstroom uit residentiële opvang

- Doelgroep jongeren die de residentiële jeugdhulp verlaten: plan van aanpak om betere doorstroom te realiseren
- Doelgroep personen na residentiële geestelijke gezondheidszorg: verbinding bovenlokale netwerken met netwerken geestelijke gezondheid voor inventarisatie en samenwerking.

25

Duurzame huisvesting

Doorstroom uit residentiële opvang

- Doelgroep slachtoffers intrafamiliaal geweld wordt meegenomen bij evaluatie versnelde toewijzing en bij hervorming huurtoelagen
- Doelgroep personen na detentie: we informeren de lokale woonactoren over deze problematiek en de acties die zij kunnen nemen en nemen de doelgroep mee bij evaluatie versnelde toewijzing

26

Duurzame huisvesting

Aangroei sociaal woonaanbod

- Nieuw Bindend Sociaal Objectief (BSO): 50.000 /56.000 woningen tegen 2042
- Aantrekkelijkere financiering voor woonmaatschappijen
- Bijdrage aan de Vlaamse huurpremie van gemeenten die onvoldoende inspanningen leveren

27

Duurzame huisvesting

Uitbouw en verduurzaming Housing First

- Verduurzaming housing first bij CAW
- Uitklaren invulling en mogelijkheden toewijzingssysteem sociale huur (zie ook evaluatie versnelde toewijzing)

Evaluatie toewijzingssysteem sociale huisvesting

- Evaluatie toewijzingssysteem - versnelde toewijzing en bereik doelgroepen door Steunpunt Wonen

28

Duurzame huisvesting

Integratie huurpremie en huursubsidie

- Één vereenvoudigd stelsel van huurtoelagen geënt op huidige huurpremie
- Oog voor mogelijkheden automatische rechtentoekenning
- Mensen in situaties van dak- en thuisloosheid blijven meteen recht hebben op de tegemoetkoming
- Armoedetoets is voorzien

29

Duurzame huisvesting

Optimaliseren rationele bezetting sociale huurwoningen voor gezinnen met kinderen

- Nagaan of regels mbt gedeeld gebruik van slaapkamers in sociale huurwoningen vereenvoudigd kunnen worden
- Monitoring wachttijd voor gezinnen met kinderen

30

Hulpverlening

Vroeginterventie en toeleiding naar hulpaanbod

- Evaluatie en werking regelgevend kader CAW

Intersectorale teams jongvolwassenen

- Evaluatie en verdere uitwerking

Expertisebevordering

- Inschakeling handicapspecifieke kennis van VAPH-actoren

31

Opvang

Cofinanciering van noodwoningen

- Projectoproep voor noodwoningen en woningen voor mensen die dak- en thuisloos zijn

Tijdelijke verhuur van leegstaande sociale huurwoningen

- Onderzoeken van de opschaling van de huidige mogelijkheden van tijdelijke verhuur van leegstaande sociale huurwoningen aan kwetsbare groepen

32

Samenwerking en kennis voor een doeltreffend beleid

Versterking van samenwerkingsverbanden

- Geïntegreerde aanpak (ketenaanpak)
- Ondersteuning regionale samenwerkingsverbanden
 - Afstemmen bovenlokale netwerken
 - Ondersteuning voor telregio's

Versterken van kennis

- Inhoudelijk ondersteuningskader
- Communicatiestrategie

33

Samenwerking en kennis voor een doeltreffend beleid

Samenwerking met andere overheden

- Lokale besturen als sleutelactoren
- Afstemming met de federale overheid

34

Monitoring en opvolging

Lokale tellingen dak- en thuisloosheid

- Verder zetten van de jaarlijkse lokale tellingen dak- en thuisloosheid (5 telregio's per jaar)
- Jaarlijkse bijstelling Vlaamse extrapolatie

35

Monitoring en opvolging

Monitoring uithuiszettingen

- Inzetten op een betere monitoring van het aantal uithuiszettingen in elke fase van de gerechtelijke procedure, via de oprichting van de werkgroep 'statistieken uithuiszetting' binnen het Interfederaal Instituut voor Statistiek

Gemengd platform dak- en thuisloosheid

36

Vragen?

37

Ervaringsdeskundigen aan het woord

DIENTVERLENENDE VERENIGING
WESTHOEK

*Foto's Marc Wallican –
W13*

MODERATOR: **Thomas Goethals**, trajectbegeleider BinnenBereik intra penitentiaire VAPH ondersteuning van gedetineerden in West Vlaanderen.

Penitentiair complex Brugge en Penitentiair landbouwcentrum Ruislede.

38

DIENSTVERLENENDE VERENIGING
WESTHOEK

Dialogotafels

Doelstelling

Denk doelgericht mee over hoe je **vanuit je eigen rol/job** (sterktes, beperkingen, ambities) concreet kan bijdragen aan het voorkomen en bestrijden van dak- en thuisloosheid in de Westhoek

Personen met zelfde nummers op etiket vormen een groep

- Nummers liggen ook op de tafels

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

KU LEUVEN LUCAS

west-vlaanderen de gebieden provincie

OCMW CAW

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

39

DIENSTVERLENENDE VERENIGING
WESTHOEK

Moderatoren aan het woord

Reflectie vanuit elke dialogotafel

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

KU LEUVEN LUCAS

west-vlaanderen de gebieden provincie

OCMW CAW

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

40

Panelgesprek

DIENTSVERLENENDE VERENIGING
WESTHOEK

Joachim
Jonkheere

*Schepen
Zonnebeke*

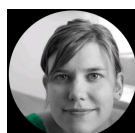
Alexandre
Giele

*Directeur SHM
Ijzer & Zee*

Charlotte
Dewitte

*Directeur CAW
Centraal-West-
Vlaanderen*

Sharon Van
Audenhove

*Beleidsmede-
werker
Opgroeien*

Wouter
Vanclooster

*Back-On-Track
Oranjestad*

MODERATOR: **Balder Clarys**, teamcoördinator Straathoekwerk Stad Kortrijk

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en
sociale uitsluiting

KU LEUVEN **LUCAS**

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

41

DIENTSVERLENENDE VERENIGING
WESTHOEK

Bedankt voor uw
aanwezigheid!

Netwerkmoment

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en
sociale uitsluiting

KU LEUVEN **LUCAS**

ZORGONDERZOEK & CONSULTANCY

42